2026/1448

29.6.2026.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2026/1448

od 26. lipnja 2026.

o potpori projektu za smanjenje sigurnosnih rizika od streljiva u Ukrajini

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 19. studenoga 2018. donijelo Strategiju EU-a protiv nezakonitog vatrenog oružja, malog i lakog oružja (SALW) i pripadajućeg streljiva. Unija se među ostalim obvezala promicati primjenu novih tehnologija za učinkovitije upravljanje zalihama SALW-a i nastaviti podupirati suradnju i pomoć u provedbi Akcijskog programa Ujedinjenih naroda za SALW, uključujući upravljanje zalihama SALW-a i streljiva.

(2) Opća skupština Ujedinjenih naroda 4. prosinca 2023. donijela je Globalni okvir za upravljanje konvencionalnim streljivom tijekom njegova cjelokupnog životnog ciklusa (Globalni okvir), što je dobrovoljan okvir za suradnju koji sadržava niz političkih obveza za jačanje i promicanje postojećih inicijativa za upravljanje konvencionalnim streljivom tijekom njegova cjelokupnog životnog ciklusa te za uklanjanje postojećih nedostataka u tom upravljanju. U skladu s 5. ciljem globalnog okvira države se potiče da uspostave tehničke sposobnosti za provedbu odgovarajućeg, sustavnog i održivog nadzora konvencionalnog streljiva u nacionalnim zalihama, prema potrebi i u skladu s nacionalnim pravom, među ostalim pružanjem i primanjem međunarodne suradnje i pomoći.

(3) Vijeće je 14. travnja 2025. odobrilo zaključke o kontroli izvoza oružja, u kojima je Radnu skupinu za izvoz konvencionalnog oružja (COARM) zadužilo za potporu izgradnji kapaciteta trećih zemalja u pogledu upravljanja zalihama oružja i streljiva kada je to relevantno.

(4) Ostvarivanje neotuđivog prava Ukrajine na samoobranu od agresivnog rata Rusije od 24. veljače 2022. uključuje nabavu znatnih zaliha konvencionalnog streljiva i upravljanje njima, što je dovelo do ozbiljnih sigurnosnih rizika i izazova.

(5) Djelovanja Unije u području neširenja oružja i razoružanja trebala bi se provoditi prema potrebi kako bi se smanjila ljudska patnja i doprinijelo sigurnosti ukrajinskog naroda u kontekstu njegove samoobrane od agresivnog rata Rusije te kako bi se ublažile negativne posljedice povezane s ratom.

(6) Stoga je primjereno da Unija financijskim doprinosom podupre projekt usmjeren na smanjenje sigurnosnih rizika od streljiva u Ukrajini,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Unija podupire projekt za smanjenje sigurnosnih rizika od streljiva u Ukrajini („projekt”).

2. Cilj je projekta smanjiti sigurnosne rizike od streljiva u Ukrajini utvrđivanjem zahtjeva u pogledu tehničkih kapaciteta za nadzor streljiva koji provode nacionalna tijela Ukrajine te, na temelju toga, poboljšanjem nacionalnih tehničkih kapaciteta nabavom i predajom opreme za ispitivanje te pružanjem povezanog osposobljavanja. Projektom se na taj način doprinosi sprečavanju nesreća i neplaniranih eksplozija povezanih sa streljivom, boljoj zaštiti osoblja i većoj sigurnosti civila.

3. Detaljan opis projekta naveden je u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) odgovoran je za provedbu ove Odluke.

2. Tehničku provedbu projekta provode Međunarodni centar za humanitarno razminiranje u Ženevi (GICHD) i organizacija ITF Enhancing Human Security (ITF).

3. GICHD i ITF svoje zadaće provode pod nadležnošću Visokog predstavnika. U tu svrhu Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s GICHD-om i ITF-om.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu projekta koji financira Unija („rashodi”) iznosi 1 996 834 EUR.

2. Rashodima se upravlja u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na proračun Unije.

3. Komisija nadzire ispravnost upravljanja financijskim referentnim iznosom iz stavka 1. Komisija u tu svrhu sklapa potrebne sporazume s GICHD-om i ITF-om. Tim se sporazumima utvrđuje da GICHD i ITF moraju osigurati vidljivost doprinosa Unije u skladu s njegovim kontekstom i iznosom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazume iz stavka 3. što je prije moguće nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma.

Članak 4.

1. Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju šestomjesečnih izvješća koja pripremaju GICHD i ITF.

2. Komisija izvješćuje Vijeće o financijskim aspektima projekta.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon datuma sklapanja sporazuma iz članka 3. stavka 3. ili šest mjeseci nakon datuma njezina stupanja na snagu ako se u tom razdoblju ne sklopi bilo koji od tih sporazuma.

Sastavljeno u Luxembourgu 26. lipnja 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

M. DAMIANOS

PRILOG

PROJEKTNI DOKUMENT

Smanjenje sigurnosnog rizika od streljiva u Ukrajini

1. **Kontekst i pozadina**

Ukrajina se suočava sa znatnim rizicima i izazovima u pogledu sigurnosti i zaštite kad je riječ o nacionalnim zalihama konvencionalnog streljiva. Stanje se dodatno pogoršalo od početka općeg agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine u veljači 2022.

Ti su izazovi doveli do brojnih incidenata s eksplozivom koji su posljedica ne samo neprijateljskih napada i sabotaže infrastrukture za streljivo, nego i prijevoza, skladištenja, rukovanja i odlaganja neprovjerenog ili nestabilnog streljiva od strane Oružanih snaga Ukrajine i tijela kaznenog progona u Ukrajini. Iako su ukrajinske vlasti donijele preventivne mjere za povećanje sigurnosti i smanjenje rizika za osoblje i civilno stanovništvo, infrastrukturu i okoliš, među ostalim u područjima gdje se skladišti streljivo i oko njih, potrebno je poduzeti daljnje mjere.

U tom je kontekstu hitno potrebna tehnička pomoć u području nadzora streljiva kako bi se ukrajinskim vlastima pružila potpora u ublažavanju sigurnosnih rizika od streljiva. Učinkovit nadzor streljiva temelj je upravljanja sigurnošću streljiva, čime se omogućuje rano otkrivanje njegove degradacije, defekata i posljedičnih nesigurnih uvjeta tijekom prijevoza, skladištenja ili rukovanja. Trenutačni kapaciteti za nadzor streljiva u Ukrajini pod pritiskom su zbog:

— velike količine i raznolikosti vrsta, kalibara, starosti i proizvodnih standarda streljiva;

— ograničene dostupnosti osoblja osposobljenog za nadzor streljiva;

— nedostatne ili ratom oštećene infrastrukture za sustavnu inspekciju, nadzor, testiranje i upravljanje životnim ciklusom streljiva;

— nedostataka u tehničkoj opremi, standardiziranim postupcima, dokumentaciji i upravljanju podacima u odnosu na dobru međunarodnu praksu i standarde;

— povećane izloženosti streljiva nepovoljnim okolišnim uvjetima i uvjetima skladištenja.

Osim rješavanja neposrednih sigurnosnih rizika od streljiva tijekom sukoba, ojačani kapaciteti za nadzor streljiva bit će ključan temelj za oporavak i stabilizaciju Ukrajine nakon sukoba, uključujući prelazak s ratnog na mirnodopski vojni ustroj. Zbog velikih količina streljiva trebat će sustavni inspekcijski pregledi, provjere i upravljanje na temelju rizika kako bi se omogućilo sigurno skladištenje, prijevoz i odlaganje. Ranim ulaganjem u održive nacionalne kapacitete za nadzor stoga će se smanjiti dugoročno humanitarno, okolišno i financijsko opterećenje povezano s nekontroliranom degradacijom streljiva i neplaniranim eksplozijama u razdoblju nakon sukoba. Bez pojačanih kapaciteta za nadzor vjerojatnost nesreća povezanih sa streljivom i neplaniranih eksplozija i dalje će biti velika, što bi moglo imati katastrofalne posljedice i za nacionalna tijela i za civilno stanovništvo.

U tom su kontekstu u ljeto 2025. ukrajinska nacionalna tijela zatražila od EU-a da pruži tehničku pomoć u podupiranju provjere sigurnosti streljiva tijekom cijelog njegova životnog ciklusa, s posebnim naglaskom na program osposobljavanja i opremanja za nadzor streljiva. Taj je zahtjev ponovljen na radionici *Setting up the international training and cooperation platform in ammunition safety management in support of Ukraine's post-conflict immediate risk reduction efforts*, koju je GICHD organizirao 13. i 14. studenoga 2025. u Ženevi (Švicarska).

Zatraženo djelovanje usklađeno je sa SALW-om EU-a i širim politikama nešireња oružja i razoružanja pružanjem potpore izgradnji kapaciteta za sigurno i zaštićeno skladištenje streljiva i rukovanje njime, osobito u partnerskim zemljama, čime se stvara prilika za pružanje ciljane, nesmrtonosne potpore u skladu s predanošću EU-a miru, stabilnosti i smanjenju rizika.

Nadalje, zahtjev za pomoć usklađen je s Globalnim okvirom za upravljanje konvencionalnim streljivom tijekom njegova cjelokupnog životnog ciklusa (GFA), koji podupire EU, jer se njime nastoji omogućiti daljnje smanjenje sigurnosnih rizika koje predstavljaju nacionalne zalihe konvencionalnog streljiva u Ukrajini, i to:

— stavljanjem prioriteta na održivost kapaciteta relevantnih nacionalnih tijela u upravljanju konvencionalnim streljivom tijekom njegova cjelokupnog životnog ciklusa,

— težnjom prema odgovarajućem, sustavnom i održivom nadzoru konvencionalnog streljiva u nacionalnim zalihama i

— primjenom odgovarajućih postupaka za smanjenje rizika u upravljanju nacionalnim zalihama konvencionalnog streljiva.

Očekuje se da će se promicanjem praksi odgovornog upravljanja streljivom doprinijeti i široj regionalnoj sigurnosti smanjenjem rizika od prekograničnih učinaka povezanih s neplaniranim eksplozijama, onečišćenjem okoliša i nekontroliranom degradacijom streljiva. Time se podupire dugoročna stabilnost i odražavaju međunarodno priznati preventivni pristupi i pristupi za smanjenje rizika, u skladu s preventivnim sigurnosnim pristupom EU-a.

Naposljetku, takvim se pristupom podupire suradnja EU-a i Ukrajine u području neširenja oružja i razoružanja, uključujući jačanje kapaciteta ukrajinskih vlasti putem partnerstava s međunarodnim organizacijama i multilateralnim forumima te njihovih komplementarnih napora.

2. **Opći cilj**

Smanjiti sigurnosne rizike od streljiva u Ukrajini jačanjem nacionalnih kapaciteta za nadzor streljiva, doprinosom sprečavanju nesreća povezanih sa streljivom i neplaniranih eksplozija, boljom zaštitom osoblja i većom sigurnošću civila.

3. **Opis djelovanja**

3.1 **Utvrđivanje zahtjeva nacionalnih tijela u Ukrajini u pogledu tehničkih kapaciteta za nadzor streljiva**

3.1.1 **Ishod 1.**

Potvrđeni i prioritetni zahtjevi u pogledu tehničkih kapaciteta ukrajinskih nacionalnih tijela za učinkovit nadzor streljiva u skladu s konceptima za smanjenje rizika u pogledu sigurnosti streljiva i međunarodnim standardima, čime se pruža jasna i dogovorena osnova za ciljanu izgradnju kapaciteta i tehničku pomoć.

3.1.2 **Opis**

Kao rezultat djelovanja u okviru ishoda 1., relevantna ukrajinska tijela raspolagat će zajedničkim razumijevanjem, utemeljenim na dokazima, tehničkih kapaciteta potrebnih za provedbu sustavnog i održivog nadzora streljiva, utemeljenog na riziku, tijekom cijelog životnog ciklusa streljiva. To će se postići strukturiranim tehničkim procjenama, savjetodavnom potporom i suradnjom s nacionalnim dionicima. Potvrđenim zahtjevima u pogledu kapaciteta obuhvatit će se, među ostalim, infrastruktura i oprema, tehnički procesi i postupci, ljudski resursi i kompetencije te upravljanje informacijama.

3.1.3 **Očekivana ostvarenja**

Ostvarenje 1.: potvrđeni pregled trenutačnih kapaciteta i nedostataka u kapacitetima za nadzor streljiva, zabilježen u tehničkom izvješću.

Ostvarenje 2.: izvješće u obliku prioritetnog popisa zahtjeva u pogledu tehničkih kapaciteta i potvrđenih potreba u nadzoru streljiva, uključujući opremu i osposobljavanje za potrebe ishoda 2., koje su potvrdila relevantna nacionalna tijela i koje je zabilježeno u tehničkom izvješću. Iako popis uključuje zahtjeve i potrebe koje treba ispuniti u okviru financiranja EU-a u sklopu ovoga projekta, trebao bi sadržavati i prioritetne zahtjeve i potrebe preporučene za financiranje u slučaju da se oslobode dodatna sredstva. Taj popis podliježe validaciji COARM-a.

Ostvarenje 3.: odredbe relevantnih nacionalnih tijela povezane s nadzorom streljiva u propisima o sigurnosti streljiva usklađene s međunarodno priznatom dobrom praksom i standardima.

3.1.4 **Očekivane aktivnosti**

Aktivnosti povezane s ostvarenjem 1.:

1. pregled dokumentacije i razvoj metodologije;

2. internetska savjetovanja s dionicima i savjetovanja s dionicima unutar zemlje, procjena na terenu i validacijski sastanak;

3. analiza dokumentacije i pisanje izvješća.

Aktivnosti povezane s ostvarenjem 2.:

1. pregled nalaza procjene i mapiranje utvrđenih nedostataka u odnosu na međunarodno priznatu dobru praksu i standarde;

2. internetska savjetovanja i savjetovanja s dionicima unutar zemlje te sastanak s ukrajinskim nacionalnim tijelima o odobravanju prioriteta;

3. analiza dokumentacije, pisanje izvješća i podnošenje izvješća na validaciju COARM-a.

Aktivnosti povezane s ostvarenjem 3.:

1. izrada nacrta predloženog ažuriranja nacionalnih propisa o sigurnosti streljiva uključivanjem odredaba o nadzoru streljiva usklađenih s međunarodno priznatim standardima i dobrom praksom;

2. savjetodavna potpora nacionalnim tijelima u unutarnjoj i vanjskoj validaciji te završnom pravnom preispitivanju propisa o sigurnosti streljiva, uključujući nadzor streljiva;

3. revizija nacrta odredaba na temelju povratnih informacija i potpore službenom usklađivanju/odobrenju koje provode nadležna tijela Ukrajine.

3.2 **Razvoj tehničkih kapaciteta ukrajinskih nacionalnih tijela za nadzor streljiva**

3.2.1 **Ishod 2.**

Poboljšani nacionalni tehnički kapaciteti za nadzor streljiva putem strukturiranog programa opremanja i osposobljavanja, čime se relevantnim ukrajinskim tijelima omogućuje provedba sustavnog i sigurnog nadzora streljiva utemeljenog na procjeni rizika u skladu s međunarodno priznatom dobrom praksom i standardima.

3.2.2 **Opis**

Kao rezultat djelovanja u okviru ishoda 2., na temelju potvrđenih i prioritetnih zahtjeva u pogledu tehničkih kapaciteta i potvrđenih potreba, operativni kapaciteti za nadzor streljiva povećat će se osiguravanjem nesmrtonosne opreme za nadzor, ciljanim tehničkim osposobljavanjem i savjetima o upotrebi opreme te savjetodavnim uslugama o operativnoj integraciji osposobljavanja i opreme u aktivnosti nadzora streljiva. Oprema za nadzor upotrebljavat će se za termodinamičko te kemijsko, mehaničko, optičko i električno ispitivanje streljiva, pri čemu se prednost daje opremi podrijetlom iz EU-a. Prednost će se dati osiguravanju mobilne opreme kako bi se osigurala operativna fleksibilnost i mogućnost preživljavanja te, prema potrebi, omogućile integrirane provjere funkcionalnih skupina uređaja. Ishodom će se osigurati da se pomoć temelji na potrebama, da je razmjerna i dosljedna te da se njome izravno rješavaju utvrđeni nedostaci i izbjegava udvostručavanje s drugim inicijativama.

3.2.3 **Očekivana ostvarenja**

Ostvarenje 1.: oprema za nadzor streljiva s popisa koji je validirao COARM nabavljena je i isporučena ukrajinskm nacionalnim tijelima.

Ostvarenje 2.: osoblje za nadzor streljiva osposobljeno je za upotrebu nabavljene opreme u skladu s relevantnim metodama nadzora streljiva i ukrajinskim operativnim postupcima usklađenima s međunarodnom dobrom praksom i standardima.

3.2.4 **Očekivane aktivnosti**

Aktivnosti povezane s ostvarenjem 1.:

1. nabava sve opreme za nadzor streljiva s popisa, u skladu s odobrenim specifikacijama;

2. prijevoz, carinjenje i distribucija opreme unutar zemlje;

3. primopredaja opreme i provjera njezine upotrebe.

Aktivnosti povezane s ostvarenjem 2.:

1. potvrda zahtjeva osposobljavanja i programa osposobljavanja s obzirom na dostavljenu opremu;

2. organiziranje i provedba osposobljavanja o upotrebi opreme;

3. pružanje mentorstva i tehničke potpore na radnom mjestu za integraciju opreme u operativne aktivnosti nadzora.

4. **Korisnici**

Izravni korisnici djelovanja su ukrajinska nacionalna tijela koja su ovlaštena za čuvanje streljiva i regulatorna tijela za sigurnost streljiva, a neizravni su civilno stanovništvo koje živi u blizini područjima gdje se skladišti streljivo i transportnih puteva.

5. **Održivost**

Projektom se osigurava održivost putem institucionalizacije nadzora streljiva kao sigurnosne funkcije u nacionalnom vlasništvu s pomoću standardiziranih postupaka, trajne opreme i osposobljenog osoblja unutar postojećih struktura, čime se osigurava kontinuitet u uvjetima sukoba i relevantnost za oporavak nakon sukoba. Tehnička otpornost, troškovno učinkovita oprema, decentralizirano raspoređivanje i potpuna nacionalna odgovornost omogućuju dugoročno smanjenje rizika, sprečavanje nesreća i usklađenost s međunarodnim standardima sigurnosti streljiva bez stalne vanjske ovisnosti.

6. **Načini provedbe**

Djelovanje će zajednički i koordinirano provoditi GICHD i ITF Enhancing Human Security, pri čemu će se svakom specijaliziranom provedbenom tijelu povjeriti postizanje definiranog ishoda u skladu s njihovim mandatima, stručnim znanjem i komparativnim prednostima. GICHD će provoditi aktivnosti u okviru ishoda 1., uključujući izradu popisa opreme i osposobljavanja za potrebe ishoda 2., a ITF će provoditi aktivnosti u okviru ishoda 2.

Aktivnosti će se blisko koordinirati s relevantnim ukrajinskim tijelima kako bi se osigurala nacionalna odgovornost, relevantnost i održivost.